

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce **Mgr. P. J.**
bytem X

proti

žalovanému **Policejní prezidium České republiky,**
se sídlem Strojnická 935/27, Praha,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem

t a k t o:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek 2 000 Kč a současně se žalobci ukládá, aby soudu ve lhůtě 3 dnů sdělil bankovní spojení za účelem vrácení soudního poplatku.

O d ů v o d n ě n í:

1. Podanou žalobou se žalobce domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, kterého označuje jako Policejní prezidium České republiky, Policie české republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odbor hospodářské kriminality (konkrétně policista H.), Policie české republiky, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, Oddělení hospodářské kriminality, Územní odbor Frýdek – Místek.
2. Žalobce se podanou žalobou domáhá, aby soud určil, že zásah Policie České republiky ze dne 15. 1. 2020, spočívající v nezákonném narušení historického *en bloc* uložení exemplářů hmyzu ve vědecko-dokumentační sbírce žalobce a v jejich oddělení od provenienčních údajů o době a místě sběru, byl nezákonným zásahem do práv žalobce. Tímto zásahem mělo dojít k vytvoření nezákonného stavu vedoucího k evidenci těchto exemplářů jako majetku státu.
3. Dále se žalobce domáhá, aby soud Policii České republiky zakázal v tomto zásahu pokračovat a zároveň jí uložil povinnost obnovit stav před zásahem, zejména umožnit rekonstrukci původního plánu historického *en bloc* uložení a navrátit exempláře do původní provenienční struktury, zajistit obnovení vazby mezi exempláři a jejich provenienčními údaji a odstranit evidenci exemplářů jako majetku státu, není-li k tomu zákonný titul. Žalobce se dále domáhá, aby soud žalovanému uložil povinnost obnovit stav před zásahem, zejména vydat zajištěné movité věci žalobci.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

4. Žalobce v podané žalobě uvádí, že žaloba nesměřuje proti žádnému správnímu rozhodnutí. Napadené jednání spočívá ve faktickém fyzickém zásahu Policie České republiky při domovní prohlídce dne 15. 1. 2020, konkrétně v oddělení historických exemplářů hmyzu od jejich provenienčních údajů, v narušení původního vědeckého *en bloc* uspořádání a ve zničení důkazní vazby mezi exemplářem a jeho zákonným původem. Jedná se podle žalobce o zásah faktický, nikoli o zásah provedený rozhodnutím.
5. Žalobce uvedl, že si je vědom existence správních rozhodnutí České inspekce životního prostředí o zabavení a odebrání exemplářů, která byla předmětem samostatného soudního přezkumu. Žaloba však nesměřuje proti těmto rozhodnutím ani proti jejich právním účinkům. Napadeným zásahem je výlučně faktická manipulace se sbírkou spočívající v narušení historického *en bloc* uložení a oddělení lokalitních údajů, k níž došlo před vydáním správních rozhodnutí a která není obsahem jejich výroků. Tento zásah je podle žalobce samostatně existujícím skutkovým dějem, který nebyl a nemohl být přezkoumán v rámci žaloby proti rozhodnutí.
6. Oddělení lokalitních údajů žalobce nepovažuje za procesní pochybení v dokazování, nýbrž za fyzické zničení důkazní hodnoty věcí, které má trvalý charakter a existuje nezávisle na vydání správních rozhodnutí.
7. Žalobce se dále domáhá ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím v tom, že Policie České republiky dne 15. 1. 2020 při provedení domovní prohlídky zajistila, mimo jiné, několik set historických exemplářů hmyzu z vědecko-dokumentační sbírky žalobce, u nichž nezajistila zachování historického *en bloc* uložení. Policie tím vytvořila situaci, v níž došlo k fyzickému oddělení exemplářů od jejich původního uložení a od jejich provenienčních údajů o době a místě sběru, narušila historickou vědeckou strukturu sbírky a způsobila ztrátu přímé důkazní návaznosti mezi exemplářem a jeho zákonným původem. Následně byla sbírka předána k odbornému posouzení České inspekci životního prostředí, aniž by byla zajištěna ochrana integrity historických celků, a tím vznikl stav, v jehož důsledku byly exempláře označeny za exempláře s neprokázaným původem a převedeny do správy státu.
8. Zásah nebyl podle žalobce založen na žádném rozhodnutí, nebyl formalizován a nebylo proti němu možné podat opravný prostředek. Napadený zásah se netýká 49 exemplářů, o nichž bylo rozhodováno v trestním řízení; tyto exempláře nebyly předmětem obžaloby, nebyly zahrnuty ve výroku trestního rozsudku, nebyly kvalifikovány jako nástroj trestné činnosti ani nebyly předmětem rozhodnutí o propadnutí. Jedná se proto o samostatný faktický zásah stojící mimo rámec trestního rozhodnutí.
9. Žalobce v podané žalobě dále uvádí, že domovní prohlídka byla vyvolána na základě nepravdivých tvrzení policisty, podle nichž žalobce zastíral svou identitu při registraci účtů a účet byl registrován z české IP adresy. Zajištěné exempláře byly historické, převážně z 19. století a z období od 20. do 70. let 20. století, pocházely ze sběrů významných evropských entomologů a byly uloženy v původních historických entomologických krabicích historického původu v systému *en bloc*, kde byly vždy součástí celků obsahujících lokalitu, čas sběru, identifikaci sběratele, vědecký kontext a jednotnou provenienci.
10. Tento způsob uložení byl podle žalobce ve vědeckém oboru standardní a představoval nositele důkazní hodnoty. Policie při zajištění nezachovala tyto celky, nepřijala opatření k zachování vazby mezi exemplářem a jeho proveniencí a vytvořila situaci umožňující oddělení exemplářů od jejich údajů. Neexistuje žádné pravomocné rozhodnutí ani zákonný titul, který by tento stav zakládal.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

11. Žalobce spatřuje nezákonnost zásahu v porušení čl. 11 a čl. 36 Listiny základních práv a svobod, zejména v porušení zásad právní jistoty, proporcionality a povinnosti minimalizace zásahů při výkonu veřejné moci. Policie podle žalobce odpovídá za samotné zajištění věcí, procesní rámec jejich manipulace i za jejich předání jinému orgánu bez zajištění ochrany integrity historických celků, čímž vznikl právní stav vedoucí k faktickému odnětí vlastnictví.
12. Zásah je nezákonný rovněž proto, že Policie České republiky neměla žádný zákonný důvod narušit vědecké *en bloc* uspořádání sbírky ani oddělit exempláře od jejich historických údajů. Došlo tím k porušení zásady minimalizace zásahů a ochrany vlastnického práva. Policie podle žalobce vytvořila stav, v jehož důsledku Česká inspekce životního prostředí následně označila exempláře za kusy s neprokázaným původem, ačkoli ztrátu důkazní vazby způsobila sama Policie České republiky.
13. Žalobce výslovně zdůrazňuje, že žaloba nesměřuje proti rozhodnutím České inspekce životního prostředí o zabavení či odebrání exemplářů, nýbrž proti faktickým zásahům správních orgánů, které těmto rozhodnutím předcházely a byly provedeny bez zákonného podkladu. Správní rozhodnutí vycházejí ze skutkového stavu vytvořeného již před jejich vydáním, a to fyzickou manipulací se sbírkou, oddělením lokálních údajů a porušením vědecké integrity sbírky. Zákonnost těchto úkonů nebyla žalobci nikdy přezkoumána a nemůže být předmětem přezkumu v rámci žaloby proti rozhodnutí, neboť nejde o přezkum skutkových zjištění, ale o přezkum samostatného faktického zásahu, který má vlastní existenci. Oddělení lokálních údajů je podle žalobce faktickým úkonem, který není obsažen ve výroku žádného rozhodnutí, není právním důsledkem rozhodnutí a existoval nezávisle na něm; zásah by přetrvával, i kdyby bylo správní rozhodnutí následně zrušeno.
14. Žalobce dále uvádí, že opatření Policie České republiky podle § 81b odst. 2 trestního řádu nemá povahu rozhodnutí, nepodléhá oprávněnému prostředku a nepředstavuje správní akt. Jedná se o fyzický dispoziční úkon, proti němuž neexistuje žádný jiný prostředek právní ochrany, a zásahová žaloba je proto přípustná. Žaloba nesměřuje proti žádnému rozhodnutí, neboť napadený zásah je zásadně skutkově i právně oddělitelný, předcházela vydání správních rozhodnutí a rovněž samotnému zahájení správního řízení vedeného Českou inspekcí životního prostředí.
15. Žalobce tvrdí, že zásah má trvalé účinky a proti opatření Policie České republiky neexistoval žádný prostředek obrany. Žalobce nebyl účastníkem trestního řízení ve vztahu k těmto exemplářům. Napadený zásah nebyl vydán formou rozhodnutí, nebyl přezkoumatelný oprávněným prostředkem, nebyl součástí obžaloby, nebyl součástí trestního výroku, nebyl předmětem obžaloby a nebyl procesním úkonem podle trestního řádu. Nebyl proto přezkoumatelný v trestním řízení ani napadnutelný stížností podle trestního řádu a proti tomuto zásahu neexistoval žádný procesní prostředek ochrany. Žalobce tak neměl k dispozici žádný jiný právní prostředek ochrany.
16. Zásah spočívající ve fyzickém oddělení exemplářů od jejich provenienčních údajů je podle žalobce samostatným faktickým výkonem veřejné moci, který není přezkoumatelný v žádném jiném řízení. Tento stav nadále trvá, neboť exempláře jsou vedeny jako majetek státu a žalobci je znemožněno s nimi disponovat. Neexistuje rozhodnutí, které by tento právní stav zakládalo. Oddělení exemplářů od jejich provenience má trvalé následky v podobě znehodnocení jejich vědecké hodnoty, znehodnocení majetkové hodnoty, zásahu do reputace žalobce a znemožnění plné rehabilitace zákonného původu těchto exemplářů.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

17. Žalobce tvrdí, že zásah nadále trvá, neboť exempláře nejsou žalobci k dispozici, jsou vedeny jako majetek státu a žalobce nemá jiné procesní prostředky nápravy než v tomto řízení. Žalobce proto jako nezákonný zásah označuje jak zásah Policie České republiky ze dne 15. 1. 2020, tak následné opatření Policie České republiky ze dne 24. 1. 2023, vydané podle § 81b odst. 2 trestního řádu, kterým bylo celkem 2 390 exemplářů hmyzu postoupeno České inspekci životního prostředí, a toto opatření považuje za pokračování nezákonného zásahu.
18. Žalobce zdůrazňuje, že toto opatření není rozhodnutím ve smyslu § 65 soudního řádu správního, neobsahuje výrok o právech a povinnostech, neobsahuje poučení o oprávněném prostředku a nebylo proti němu možné podat odvolání ani jiný opravný prostředek. U uvedených 2 390 exemplářů došlo k fyzickému narušení historického *en bloc* uložení a k oddělení lokálních údajů, přičemž jejich postoupení podle § 81b odst. 2 trestního řádu proběhlo bez existence rozhodnutí a vedlo k vytvoření nevratného skutkového stavu již před vydáním správních rozhodnutí.
19. Tento postup nebyl podle žalobce součástí trestního řízení vedeného proti němu, v trestním spise nebylo nikdy uvedeno, že by tyto exempláře propadly státu nebo že by se staly jeho majetkem. Trestním rozsudkem bylo rozhodnuto pouze o 49 exemplářích, k nimž žalobce podal samostatnou žalobu. Ve vztahu ke zbývajícím 2 390 exemplářům nebylo vydáno žádné rozhodnutí o propadnutí věci ani o jejím zabránění.
20. Opatření Policie České republiky ze dne 24. 1. 2023 tak podle žalobce představuje samostatný faktický zásah do jeho vlastnického práva. Žalobce dále uvádí, že zásah má trvající charakter, exempláře jsou nadále drženy státem a žalobci je znemožněno vykonávat vlastnické právo.
21. Podle § 84 odst. 1 soudního řádu správního lze žalobu na ochranu před nezákonným zásahem podat do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce o zásahu dozvěděl, nejpozději však do dvou let ode dne, kdy k zásahu došlo. Jde-li o zásah trvající, lze žalobu podat po celou dobu jeho trvání. V daném případě se podle žalobce jedná o zásah trvající, neboť účinky postoupení dosud nebyly odstraněny a vlastnické právo žalobce nebylo obnoveno. Žaloba je proto podle žalobce podána včas.
22. Žalovaný v této souvislosti odkazuje na § 83 soudního řádu správního, podle něhož je žalovaným správní orgán, který podle tvrzení žalobce provedl zásah, přičemž v případě zásahu ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru nebo ozbrojeného bezpečnostního sboru, který není správním orgánem, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je podřízen. U Policie ČR je tímto správním orgánem Ministerstvo vnitra.
23. S ohledem na citovanou právní úpravu i na judikaturu správních soudů v obdobných věcech žalovaný uzavírá, že pasivně legitimovaným subjektem ve vztahu k žalobě brojící proti zásahu Policie ČR jakožto bezpečnostního sboru je Ministerstvo vnitra, nikoliv Policejní prezidium ČR. Z uvedeného důvodu žalovaný navrhuje, aby soud žalobu na ochranu před nezákonným zásahem proti žalovanému odmítl.
24. Podle § 82 s.ř.s. *Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
25. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s. *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.

26. Institut ochrany před nezákonným zásahem podle § 82 a násl. soudního řádu správního představuje samostatný a specifický druh soudní ochrany, jehož účelem je poskytnout jednotlivci efektivní právní prostředek proti faktickým aktům veřejné moci, jež nejsou vydávány formou správního rozhodnutí a u nichž zákon nepředpokládá vedení správního řízení ani existenci standardních opravných prostředků. Tento typ žaloby reaguje na situace, v nichž by jednotlivec byl vystaven zásahu veřejné moci bez možnosti domoci se ochrany prostřednictvím jiných procesních institutů.
27. Podle § 82 s. ř. s. se může žalobou domáhat ochrany ten, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, které není rozhodnutím, bylo zaměřeno přímo proti němu nebo v jeho důsledku došlo k přímému zásahu do jeho práv. Z povahy této úpravy plyne, že nejde o přezkum formálních aktů veřejné správy, nýbrž o ochranu proti faktickým jednáním, která mají bezprostřední právní či faktické účinky vůči adresátovi a která se odehrávají mimo rámec správního řízení.
28. Judikatura správních soudů přitom dlouhodobě a konzistentně zdůrazňuje, že zásahová žaloba představuje prostředek *ultima ratio*. Její použití je vyloučeno tam, kde právní řád poskytuje jiný, specifický procesní prostředek ochrany, ať už v podobě žaloby proti správnímu rozhodnutí podle § 65 s. ř. s., nebo prostřednictvím jiného procesního režimu zakotveného v příslušném odvětví veřejného práva. Zásahová žaloba tedy přichází v úvahu pouze v případech skutečné absence jiné soudní či procesní ochrany.
29. Specifickou oblast představují úkony orgánů činných v trestním řízení. Tyto orgány sice zpravidla vystupují jako součást výkonné moci, nicméně při výkonu pravomocí podle trestního řádu nevykonávají veřejnou správu, nýbrž realizují státní moc v oblasti trestní jurisdikce. Úkony prováděné v rámci trestního řízení – včetně úkonů faktické povahy – jsou integrální součástí trestněprocesního postupu a jejich zákonnost podléhá výlučně kontrolním mechanismům zakotveným v trestním řádu a přezkumu soudů rozhodujících v trestním řízení. Viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005 č. j. 2 Aps 2/2004-69 a ze dne 18. 2. 2010 č. j. 7 Aps 1/2010-53).
30. Z výše uvedených obecných východisek vyplývá, že zásahová žaloba podle § 82 a násl. soudního řádu správního je procesním prostředkem určeným výlučně k ochraně proti faktickým zásahům správních orgánů při výkonu veřejné správy. Naopak úkony orgánů činných v trestním řízení, jsou-li prováděny na základě trestního řádu a v jeho procesním rámci, z této soudní ochrany kategoricky vyloučeny.
31. Městský soud se v první řadě zabýval žalobní konstrukcí, podle níž má být fyzická manipulace s exempláři hmyzu při domovní prohlídce dne 15. 1. 2020, jakož i jejich následné postoupení České inspekci životního prostředí opatřením Policie České republiky ze dne 24. 1. 2023 podle § 81b odst. 2 trestního řádu, samostatným a oddělitelným nezákonným zásahem ve smyslu § 82 soudního řádu správního. Žalobce dovozuje, že tyto úkony jsou skutkově i právně oddělitelné od trestního řízení i od následných správních řízení vedených Českou inspekci životního prostředí, a proto podléhají samostatnému přezkumu ve správním soudnictví.
32. S tímto právním názorem se soud neztotožňuje. Již z povahy žalobcem napadených úkonů vyplývá, že nejde o autonomní výkon veřejné správy, nýbrž o úkony orgánů činných v

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

trestním řízení prováděné v procesním rámci trestního řízení a na základě trestního řádu. Domovní prohlídka, zajištění věcí, manipulace se zajištěnými věcmi a jejich následné postoupení jinému příslušnému orgánu podle § 81b odst. 2 trestního řádu tvoří ucelený řetězec trestněprocesních úkonů, jejichž účelem je zajištění a další naložení s věcmi významnými pro trestní řízení nebo pro jiné řízení vedené podle zvláštních právních předpisů.

33. Skutečnost, že některé z těchto úkonů nemají formu rozhodnutí ve smyslu § 65 soudního řádu správního, sama o sobě nezakládá jejich přezkoumatelnost zásahovou žalobou. Rozhodující je materiální hledisko, tedy zda se jedná o výkon veřejné správy, anebo o realizaci státní moci v rámci trestní jurisdikce. Úkony Policie České republiky učiněné podle trestního řádu – včetně opatření podle § 81b odst. 2 trestního řádu – nelze z tohoto procesního rámce „vytrhnout“ a podrobit je přezkumu ve správním soudnictví pouze na základě tvrzení, že mají faktickou povahu a nebyly formalizovány rozhodnutím.
34. Soud v této souvislosti zdůrazňuje, že tvrzená „oddělitelnost“ zásahu nemůže být založena pouze na jeho faktickém charakteru ani na tom, že proti němu trestní řád neposkytuje samostatný opravný prostředek. Absence opravného prostředku neznamena existenci procesního vaku, které by bylo možno zaplnit zásahovou žalobou ve správním soudnictví. Kontrola zákonnosti a přiměřenosti trestněprocesních úkonů náleží výlučně do režimu trestního práva procesního a je svěřena orgánům činným v trestním řízení a trestním soudům.
35. Rovněž opatření Policie České republiky ze dne 24. 1. 2023, jímž byly zajištěné exempláře postoupeny České inspekci životního prostředí podle § 81b odst. 2 trestního řádu, nelze považovat za samostatný zásah vykonávaný při výkonu veřejné správy. Jedná se o úkon výslovně předvídaný trestním řádem, který slouží k tomu, aby o zajištěných věcech bylo rozhodnuto v příslušném řízení podle zvláštních právních předpisů. Tento postup je integrální součástí trestněprocesního postupu a jeho právní důsledky se projeví až prostřednictvím následných rozhodnutí orgánů veřejné správy, která již podléhají samostatnému soudnímu přezkumu ve správním soudnictví.
36. Argumentace žalobce, podle níž zásah existuje nezávisle na následných správních rozhodnutích a přetrvává i v případě jejich zrušení, nemůže založit pravomoc správních soudů. I kdyby tvrzené faktické následky přetrvávaly, nic to nemění na tom, že jejich vznik je neoddělitelně spjat s trestněprocesními úkony Policie České republiky. Připustit opačný závěr by znamenalo prolomit ústavně i zákonně vymezené hranice mezi trestní jurisdikcí a správním soudnictvím a umožnit nepřipustný paralelní přezkum trestněprocesních postupů.
37. Soud proto uzavírá, že žalobcem tvrzený „oddělitelný zásah“ Policie České republiky nemá povahu zásahu správního orgánu při výkonu veřejné správy ve smyslu § 82 soudního řádu správního. Jedná se o úkony orgánu činného v trestním řízení provedené v procesním rámci trestního řízení, které jsou ze soudního přezkumu ve správním soudnictví vyloučeny. Žaloba je proto i v této části nepřipustná a správní soud ji nemohl projednat.
38. Žalobce dále dovozuje přípustnost žaloby z toho, že jím tvrzený zásah má trvající charakter, neboť exempláře zůstávají mimo jeho dispozici, jsou vedeny jako majetek státu a nebyl obnoven stav před jejich zajištěním a postoupením. Soud ani s touto argumentací nemůže souhlasit.

39. Soud především zdůrazňuje, že pojem trvajících zásahu ve smyslu § 82 a § 84 soudního řádu správního nelze ztotožňovat s pouhým přetrváváním následků určitého jednání veřejné moci. Trvajícím zásahem se rozumí takové jednání správního orgánu, které buď dosud probíhá, nebo je opakovaně udržováno jeho aktivním jednáním, případně jeho vědomým a cíleným nejednáním v rámci výkonu veřejné správy. Naproti tomu stav, který setrvává jako důsledek jednorázového úkonu, aniž by správní orgán nadále vykonával zásahovou činnost, nelze bez dalšího kvalifikovat jako trvajících zásah.
40. V posuzované věci žalobcem namítané oddělení exemplářů od jejich provenienčních údajů, jejich zajištění při domovní prohlídce dne 15. 1. 2020 a jejich následné postoupení České inspekci životního prostředí opatřením Policie České republiky ze dne 24. 1. 2023 představují jednorázové trestněprocesní úkony. Tyto úkony byly provedeny v konkrétním časovém okamžiku a nebyly dále udržovány či opakovány aktivní činností Policie České republiky. To, že jejich faktické či právní důsledky přetrvaly, samo o sobě nezakládá existenci trvajících zásahu ve smyslu soudního řádu správního.
41. Soud současně poukazuje na to, že stav, který žalobce označuje za trvajících zásah, je ve skutečnosti výsledkem následných právních režimů, v nichž byly zajištěné exempláře posuzovány a o nichž bylo rozhodováno v navazujících řízeních. Přetrvávající nemožnost disponovat s exempláři a jejich evidence jako majetku státu nejsou důsledkem pokračující zásahové činnosti Policie České republiky, nýbrž právních účinků dalších postupů a rozhodnutí orgánů veřejné moci, které již mají povahu individuálních administrativních aktů podléhajících vlastním procesním pravidlům přezkumu.
42. Tvzení žalobce, že zásah by přetrval i v případě zrušení následných správních rozhodnutí, nemůže na tomto závěru nic změnit. Ani hypotetická trvanlivost skutkových následků nečiní z jednorázového trestněprocesního úkonu zásah trvajících ve smyslu § 82 soudního řádu správního. Trvajících zásah totiž nelze konstruovat zpětně z absence obnovy předchozího stavu, pokud správní orgán již žádnou zásahovou činnost nevykonává.
43. Soud proto uzavírá, že žalobcem namítaný stav nelze kvalifikovat jako trvajících zásah, nýbrž nanejvýš jako setrvávání následků úkonů provedených v rámci trestního řízení. Takové následky však nepodléhají ochraně prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem ve správním soudnictví.
44. Ze všech shora uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žalobní konstrukce v projednávané věci naráží na nepřekonatelné procesní překážky. Žalobcem namítané jednání Policie České republiky, a to jak vlastní zajištění exemplářů při domovní prohlídce dne 15. 1. 2020, tak jejich následné postoupení podle § 81b odst. 2 trestního řádu, je nutno kvalifikovat jako úkony orgánu činného v trestním řízení prováděné v procesním rámci trestního řízení.
45. Ustanovení § 81b trestního řádu představuje součást trestněprocesní úpravy a slouží k naložení se zajištěnými věcmi v návaznosti na další řízení podle zvláštních právních předpisů. Úkony podle tohoto ustanovení nejsou výkonem veřejné správy, nýbrž realizací státní moci v oblasti trestní jurisdikce. Jejich zákonnost a přiměřenost proto nepodléhá přezkumu ve správním soudnictví, a to ani tehdy, mají-li faktickou povahu či nejsou-li formalizovány rozhodnutím.
46. Nelze přijmout ani argumentaci žalobce, že by tyto úkony bylo možné „oddělit“ od trestního řízení a podrobit je samostatnému přezkumu prostřednictvím zásahové žaloby,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

stejně jako nelze dovodit jejich trvalý charakter pouze z přetrvávání jejich následků. Připuštění takové konstrukce by vedlo k nepřipustnému prolomení hranic mezi trestní jurisdikcí a správním soudnictvím a k popření zásady subsidiarity zásahové žaloby.

47. Správní soudnictví není oprávněno poskytovat ochranu proti trestněprocesním úkonům orgánů činných v trestním řízení, ani vytvářet paralelní přezkumný režim tam, kde zákon svěřuje kontrolu těchto úkonů výlučně orgánům činným v trestním řízení a trestním soudům. Žaloba je proto nepřipustná a soud ji musel podle § 46 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního odmítnout.
48. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 3 soudního řádu správního. Jelikož byla žaloba odmítnuta, nemá žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení.
49. Soud dále rozhodl o vrácení soudního poplatku podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Jelikož byla žaloba před prvním jednáním odmítnuta, vznikla žalobci povinnost k vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč. Tento poplatek bude žalobci vrácen po právní moci usnesení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. květen 2026

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu